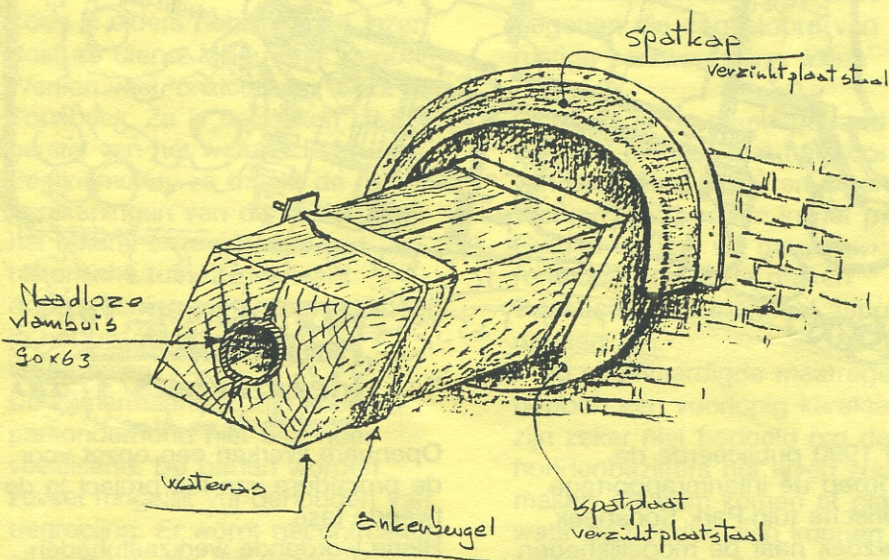

Vrienden van Sonsbeek
Zijpendaalseweg 24
6814 CL Arnhem
Tel. 085-450660

VRIENDEN VAN SONSBEEK

aan sluiting wateras tegen molenhuus

nov. '90

INFOBULLETIN

JULI 1991

WAT DOET DE GEMEENTE IN SONSBEEK?

Zoals u elders hebt kunnen lezen doet de dienst Milieu en Openbare Werken veel 'onzichtbaar' werk in Sonsbeek. Ze is betrokken bij het herstel van het waterrad van de Begijnemolen, ze maakt de nodige berekeningen van de kosten voor het herstel en exploitatie van de historische tuin. Ze verleent ondersteuning bij tentoonstellingen in het bezoekerscentrum De Watermolen.

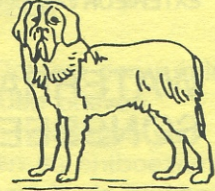
De zomermaanden zijn voor parkonderhoud niet bijzonder veeleisend. De paden worden zoveel mogelijk vrij gehouden van begroeiing. Er wordt gecontroleerd of er zaken zijn die dringend moeten worden gedaan. Vooral routinewerk dus.

De parkwachters geven informatie en zien er op toe dat er geen oneigenlijk gebruik van de parken wordt gemaakt. Als het nodig is helpen ze mens en/of dier in nood.

Al met al doet de gemeente haar best om uw verblijf in het park zo aangenaam mogelijk te maken.

HONDEN WEL/NIET AANGELIJND IN DE PARKEN

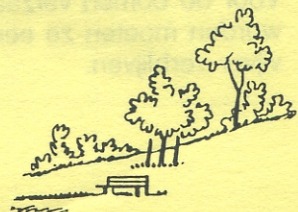
Mogen honden nu wel of niet loslopen in de parken.

De gemeente is druk doende spelregels op te stellen, die zowel recht doen aan de honden en hun eigenaars als degenen die ongestoord van een rustige parkwandeling willen genieten.

Eind juni is de gemeenteraad akkoord gegaan met het voorstel van de Dienst Milieu en Openbare Werken, dat honden in het park Gulden Bodem vrij mogen rondlopen en in de parken Sonsbeek en Zijpendaal aangeliind moeten zijn.

e nu uitgevaardigde maatregelen hebben een voorlopig karakter en zijn zeker niet bedoeld om de hondenbezitters het leven zuur te maken. Daarom komen er plaatsen waar de honden zich kunnen uitleven, waar ze kunnen rennen en spelen zonder dat hun baas of bazin zich zorgen hoeft te maken. Wel probeert de gemeente door goede afspraken met de eigenaars de overlast die anderen van de honden ondervinden zoveel mogelijk te beperken.

WATERRAD UIT HOUT VAN SONSBEEKSE STORMEIKEN

De Arnhemse tak van de Kiwanisclub, een wereldwijde serviceclub die zich inspant ten behoeve van de gemeenschap, gaat het authentieke exterieur van de Begijnemolen herstellen. Er komt een nieuw eikenhouten waterrad. Het hout daarvoor komt van bomen, die tijdens de januaristorm van vorig jaar in de parken zijn omgewaaid.

De Kiwanis zochten een project dat belangrijk was voor Arnhem op het gebied van de cultuur of ter bevordering van het milieubesef.

Met het project voor de Begijnemolen sloegen ze twee vliegen in een klap. Het park Sonsbeek is een cultuur historisch monument waar een milieubewust beheer gevoerd wordt.

De leden van de club steken daarvoor ook zelf flink de handen uit de mouwen. Dat begon al op zaterdag 1 juni toen de zware boomstammen met mankracht in de vijver bij de Paltrokmolen van het Openluchtmuseum gerold moesten worden.

Voor de bomen verzaagd kunnen worden moeten ze een tijdje in de vijver verblijven.

Het Openluchtmuseum is niet voor niets gekozen als plaats voor de stammen. Het hout kan daar op ambachtelijke wijze verzaagd worden.

De molen dankt zijn naam aan zijn eerste eigenaar Het Agnietenklooster en is sinds die tijd vaak van eigenaar verwisseld. De naam stamt van de eerste eigenaressen, de begijnen van het Agnietenklooster.

Het gebouw is helaas niet altijd op zijn (historische) waarde geschat. De Heidemij heeft in het begin van deze eeuw de grote veeschuur en de waterraderen gesloopt voor de bouw van het aquarium met viskwekerij.

Het is de bedoeling dat het oude molenwerk weer in zijn oude vorm wordt hersteld.

De dienst Milieu en Openbare Werken is sterk betrokken bij het herstel van het waterrad. De illustratie op de voorkant van dit bulletin is een schets van de plaats waar het rad op het draaiwerk bevestigd wordt. Het lijkt of het ontwerp voor het rad even uit de losse pols geschetst kon worden. Een dergelijke constructie, die ook nog moet kunnen functioneren, vereist echter zeer nauwkeurige wiskundige berekeningen. Als de molen eenmaal in zijn oude glorie is hersteld, zal de naam van Sonsbeek als MONUMENTAAL park nogmaals bevestigd worden. Evenals de Witte molen naast het bezoekerscentrum krijgt de Begijnemolen een bovenslagrad. Dat wil zeggen dat het water van bovenaf tegen de schoepen van het rad stroomt en het zo aan het draaien brengt. De Witte molen en de Begijnemolen zijn de laatst overgeblevene van de zeven industriële molens die in vroeger tijden langs de Jansbeek stonden. Wie nu in Sonsbeek rondwandelt kan zich nauwelijks voorstellen dat dit het eerste Arnhemse industrieterrein was. Op de plaatsen waar de molen stonden staan nu herinneringsplaquettes.

AAN DE MENEER EN MEVROUW VAN SONSBEEK

Dit was de titel van een rubriekje met ingezonden brieven, opmerkingen, verslagen van wandeltochten en ontboezemingen van wandelaars in de parken. Helaas hebben wij de laatste tijd geen reacties meer ontvangen. Hoe komt dat? Beleeft u nooit meer wat in de parken. Wordt u geen enkele keer meer boos of verdrietig over het beheer en het onderhoud. Deze rubriek is er voor u. Wat u ontroert of beroert, doet dat misschien een ander ook. Wij hopen dat u uw ervaringen in buitenlandse parken (goed of slecht dat maakt niet uit) opschrijft. U doet daar vast heel veel mede vrienden een plezier mee. Trouwens, ook over gewone Nederlandse parken kunt u schrijven.

Het adres:
Redactie Infobulletin
t.a.v. Rina Kraaijestein
Zijpendaalseweg 24a
6814 CL ARNHEM
tel. 687 685

DOOD IS GEZOND

Dood is gezond, is de titel van een notitie over het gemeentelijk beleid met betrekking tot dood hout in het Openbaar Groen. Hierin geeft de dienst Milieu en openbare Werken aan waarom er op sommige plaatsen dode bomen blijven staan of liggen, ergens anders takjes en ander klein dood materiaal niet worden weggehaald, en hier en daar alles keurig wordt opgeruimd.

Keurig opgeruimd. Zo moest het er volgens de in het verleden geldende opvattingen uitzien. Alle gevallen takken moesten overal liefst direct worden opgeruimd.

Uiteindelijk heeft de natuur daarvan veel nadeel ondervonden. Het dode hout is vaak de bakermat van veel nieuw leven.

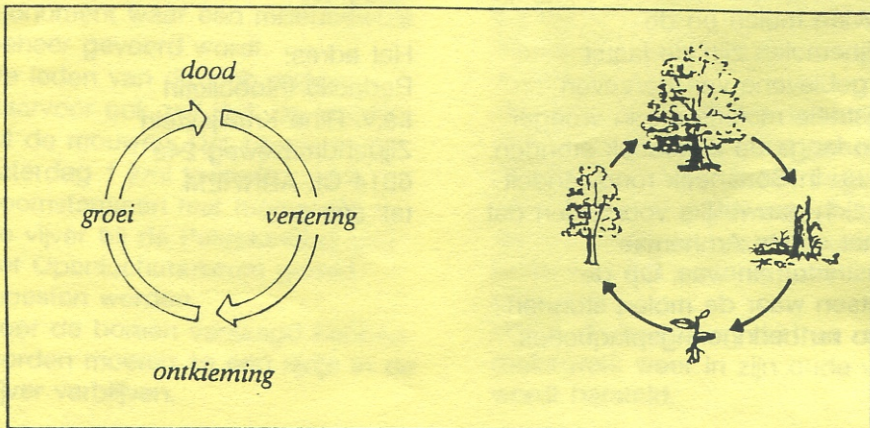
Leven dat afhankelijk is van dit dode hout.

Door onze gewoonte van opruimen is het natuurlijk milieu min of meer ondervoed geraakt.

De natuur wordt gekenmerkt door kringlopen van stoffen. Om het heel simpel te zeggen: iets wordt geboren, groeit op, sterft af en dient daarna weer als voedsel voor nieuw leven.

Het vreemde is, dat we wel graag kijken naar het groeien en bloeien maar dat we ons afsluiten voor het feit dat de dood ook tot het leven behoort. In een natuurlijk en evenwichtig groenbeheer moet ook een plaats voor de dood worden ingeruimd opdat het leven kan doorgaan.

De nota ligt ter inzage in het Bezoekerscentrum De Watermolen en op de dienst Milieu en Openbare Werken aan de Blankenweg.

VAN HET BESTUUR

Voor alles wenst het bestuur u een heel prettige en ontspannende vakantie. Wij hopen dat u weer voldoende energie kunt opdoen om u het komende jaar in te zetten voor onze vereniging.

In het volgende infobulletin, dat eind augustus of begin september verschijnt, hopen wij u nadere mededelingen te kunnen doen over de excursie naar het park Roozendaal.

We hopen dan ook het hele najaarsprogramma bekend te kunnen maken.

Als u uw vakantie in Arnhem doorbrengt kunnen de parken u veel genoegens verschaffen. Voor een mooie wandeling hoeft het niet eens mooi zonnig weer te zijn.

U kunt dan tevens de plaquettes bekijken die de plaats aangeven van de oude en helaas verdwenen molens.

U kunt wat kruiden meenemen uit de tuin naast het bezoekerscentrum. In het centrum kunt u genieten van de tentoonstelling in De Watermolen en misschien stelt de molenaar het maalwerk van de Witte molen in werking.

In het bosgedeelte waar tijdens de stormen van vorig voorjaar grote gaten waren gevallen, bruist het weer van leven. Spontaan komt er allerlei groen op.

Voor kinderen is een omgevallen boom een belevenis. Hoelang is een stam? Tien stappen, twintig stappen? Hoe groot is de wortelkluit? Tweemaal de lengte van je vader? Ze krijgen eindelijk de kans om eens te zien waarom we bij grote bomen over 'woudreuzen' spreken.

Wat er verder nog om en rond het dode hout afspeelt kunt u lezen in het artikeltje Dood is Gezond.

We hopen u allen gezond en wel in september weer te ontmoeten.
HET BESTUUR

Vakantie? Even niets te doen?
Vervelen hoeft niet!

Ga even bij die goede buur langs of bij die verre vriend en maak ze lid van de vereniging.

Een goede buur is beter dan een verre vriend, maar als Vrienden van Sonsbeek zijn ze op hun allerbest.

Een sterke vriendenvereniging is een goede steun bij het behoud van onze prachtige parken.

De redactie wenst alle leden en toekomstige leden een prettige vakantie en een zomer uit duizenden.

PROGRAMMA

- 30/6 Waterwandeling IVN
13/7 Natuurbelevingstocht
vertrek tussen 8.00 en 11.00 uur
3/8 Natuurbelevingstocht
zie 13/7
10/8 'Waterfietstocht'
met waterobjecten
24/8 Natuurbelevingstocht
zie 13/7
28/8-20/10 tentoonstelling
Arnhems water op oude ansichten
28/8 Dialezing onderwaterfotografie
door Willem Kolvoort
1/9 Aquariumdag van A.V. Natura
1/9 Waterwandeling IVN
4/9 Themabijeenkomst
Ecologisch waterbeheer en
kano-biotop
8/9 17e september wandeltocht
15/9 Open dag KNNV

21 september Open dag gemeente
Thema: Gemeentelijk Milieubeleid
In en rond het Stadhuis en het
gemeentelijk informatiecentrum

PROGRAMMA International Art Centre

- 17/7 15/9 licht/beeld/beweging
optische en kinetische
objecten van Nederlandse
beeldende kunstenaars
entree f 5,-
20/9 18/11 John Van Alstine
sculptuur in staal en
graniet
Openingstijden: woensdag t/m vrijdag en
zondag van 13 17 uur en
op afspraak
tel. 0 85 - 510 100
zaterdag gesloten

NATUURBELEVINGSTOCHT

Tijdens de natuurbelevingstocht wordt er gefietst, gewandeld en met een kano gevaren. Het is geen prestatietocht. Voor alles is het de bedoeling dat de deelnemers in aanraking komen met de natuur. Tijdens het fietsen komt men in vrij korte tijd door verschillende vormen van landschap. Je voelt letterlijk de hoogteverschillen in de benen; tijdens de wandelingen is de natuur het dichtst nabij. Veel dingen waar je op een andere manier aan voorbij gaat, kunnen nu uitvoerig bekeken en bestudeerd worden. Vanuit de kano beziet men de natuur van een andere kant.